

IZVRŠNI SVET

Za boljšo likvidnost

Bežigraski izvršni svet je pripravljen in obravnaval analizo finančne stabilnosti in likvidnosti bežigraske organizacije združene dela ob koncu lanskega leta.

Ugotovili so, da je bila lani stopnja povečanja obsega poslovnih sredstev in virov poslovnih sredstev nižja od stopnje povečanja celotnega prihodka v bežigraskem gospodarstvu. Celotno premoženje

je bilo ob koncu lanskega leta nominalno za 35,7 odstotka večje kot ob koncu leta 1980. V strukturi poslovnih sredstev se je lani znižal delež denarnih sredstev za skoraj četrtino glede na prejšnje leto. Sredstva v vrednostnih papirjih pa so se zmanjšala za desetino. Bistveno se je, v primerjavi z letom 1980, lani povečal delež terjatev iz prodaje in obratnih sredstev v obliki drugih terjatev iz poslovnih ra-

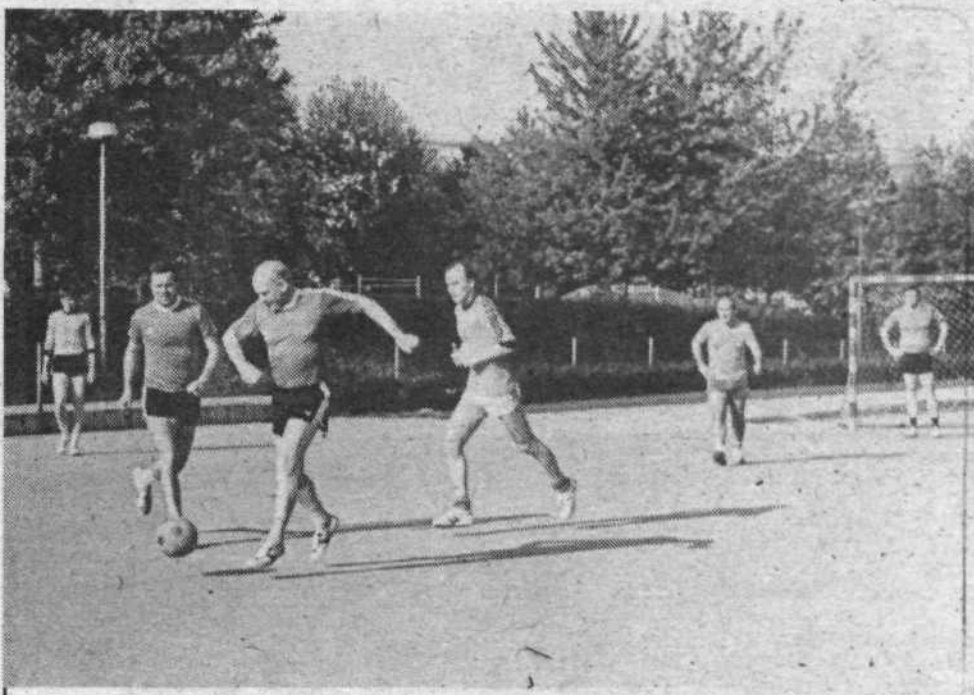
zmerij. Kar za 27,9 odstotka je bilo lani več terjatev za predprijme. Terjatve do kupcev v tujini so lani v primerjavi s prejšnjim letom porastle za 61,2 odstotka. V terjavah se zadržuje vse večji delež izvozne realizacije.

Zaloga so v strukturi poslovnih in obratnih sredstev ostale obe leti na približno enaki ravni. Med viri poslovnih sredstev je lani bežigraske gospodarstvo zabeležilo nekaj večji porast poslovnega sklada kot je bilo povečanje celotnega prihodka gospodarstva. Zelo so narasla tudi posojila za obratna sredstva ter posojila za osnovna sredstva.

Finančna moč bežigraskega gospodarstva je bila ob koncu lanskega leta sicer večja kot prejšnje leto, vendar je relativno še zaostajala za gospodarstvom Slovenije. Tako imenovano zdravo financiranje so omogočili predvsem dolgoročni viri, ki so ob koncu lanskega leta presegli dolgoročne naložbe.

Finančna stabilnost bežigraskega gospodarstva je leta 1980 presegla slovensko povprečje, lani pa se je še izboljšala. Seveda predvsem na račun povečanja deleža terjatev iz poslovnih razmerij v strukturi obratnih sredstev. To pa kljub povečani finančni stabilnosti kaže na povečanje poslovne neukinkovitosti ter nelikvidnosti. Likvidnost bežigraskega gospodarstva se je lani glede na leto 1980 zelo poslabšala. Še vedno pa je večja kot v slovenskem gospodarstvu. Ker se likvidnost še zmanjšuje, je bežigraske izvršni svet sklenil seznaniti z omenjeno analizo vse bežigraske poslovne organe, da bi čimprej sprejeli ustrezne ukrepe za njeno izboljšanje.

Informacijo bodo obravnavali tudi vsi trije zbori bežigraske občinske skupščine na svoji juljski seji. Konkretni in učinkoviti ukrepi pa bodo lahko sledili šele takrat, ko bodo izpostavljene prav vse temeljne organizacije združenega dela, ki nimajo »zdravega« finančnega stanja, so menili člani bežigraske izvršnega sveta.

NEUIGRAN IZVRŠNI SVET?

Na igrišču pred osnovno šolo Borisa Ziharia so se pomerili v malem nogometu člani bežigraskega izvršnega sveta in delavci uprave bežigraske občinske skupščine. Delavci uprave so zmagali kar 7:0. Med najuspešnejše strelce so se zapisali Zdravko Kafol, Brane Potočnik, Miran Barborič, Aleksander Škraban, Tone Novak in Tone Vrtačnik. Sodil je Dagmar Šuster.

Foto: V. P.

Anketa o minimalnih standardih

Življenjske in kulturne razmere delavcev so se le izboljšale

Delavci, ki imajo urejene življenjske, kulturne in socialne razmere, dosegajo tudi na delovnem mestu boljše uspehe. Že leta 1976 je bil na pobudo republiških sindikatov sprejet Družbeni dogovor o minimalnih standardih za življenjske in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev. V Ljubljani pa je bil za vseh pet občin oblikovan in leta 1979 tudi sprejet enoten samoupravni sporazum o pogojih za zaposlovanje in o minimalnih standardih. Za Bežigradom ga je podpisalo 270 organizacij združenega dela, kar je 85 odstotkov od vseh, po zadnjih ocenah pa celo več, saj nekatere organizacije združenega dela, predvsem tiste z manjšim številom delavcev, niso posredovale pristopne izjave, čeprav so sporazum podpisale.

Kakšni pa so praktični rezultati? Izboljšali so se pogoji bivanja, predvsem za delavce iz drugih republik. Za Bežigradom smo v teh letih nadzidali samski dom Gradbenega podjetja Bežigrad na Podmilščakovi ulici in zgradili nov samski dom Splošnega gradbenega podjetja Grosuplje v Rapovjani. Bolj kot vprašanje financiranja se javlja problem lokacije teh domov. Zaskrbljujoča ostaja tudi celodnevna prehra-

na, posebno v začetnih delavskih naseljih in na terenu. Prehrana med delom – topli obrok pa je zagotovljen v večini delovnih organizacij.

Anketa, ki je zajela 12.155 zaposlenih v 44 bežigraske organizacije združenega dela, je ugotovila, da jih ima med njimi svoje stalno bivališče izven naše republike kar 20 odstotkov. Njihova kvalifikacijska struktura je nizka. Minimalne standarde zaposlovanja so za svoje delavce zagotovili v 23 organizacijah združenega dela od 43, ki so sodelovale v anketi. 41 jih ima organizirano prehrano med delom, manj kot polovica pa nudi svojim zaposlenim celodnevno hrano.

Ker je bil samoupravni sporazum oblikovan v prejšnjem srednjeročnem obdobju, je bil prilagojen takratnim razmeram v zaposlovanju. Sporazum, ki je vsekakor prispeval k večji urejenosti na področju zaposlovanja in zagotavljanja vsaj minimalnih življenjskih in delovnih pogojev, pa bi morali na nekaterih mestih posodobiti in ga prilagoditi spremenjeni zakonodaji. Bežigraske izvršni svet je zato predlagal Republiškemu odboru za spremljanje izvajanja tega družbenega dogovora, da oceni njegovo aktualnost in po potrebi spre-

ni posamezne določbe. Opredeliti bomo morali tudi vsebino sporazuma in ga razmejiti od samoupravnih načrtov o letnem zaposlovanju, da se dokumenti ne bi podvajali.

Doslej smo tudi zelo nesistematično spremljali izvajanje tega sporazuma. Čimprej bomo morali ustanoviti samoupravne organe in izdelati ustrezno metodologijo za spremljanje njegovega izvajanja. Akcijo bosta aktivno usmerjala in vodila predvsem socialistična zveza in sindikat.

V. P.

OZIMNICA ZA ŠOLE IN VRTCE

Bodo oproščeni prispevka za kmetijstvo?

V prihodnje naj bi bili bežigraske vrtci, šole in dijaški domovi oproščeni plačila prispevka za pospeševanje kmetijstva. O osnutku tega odloka bodo septembra razpravljali delegati bežigraske občinske skupščine.

Pospeševanje kmetijske dejavnosti ureja zdaj Odlok o prispevku za pospeševanje kmetijstva za Bežigradom skupaj s spremembami in dopolnitvami. Dokumenta določata, da morajo vse velike organizacije združenega dela in vsi večji potrošniki plačevati po enaki prispevni stopnji prispevek za pospeševanje kmetijstva, kadar odkupijo kmetijske pridelke naravnost od kmetov, brez ustreznih kooperacijskih pogodb.

Ker pa vzgojno varstvene organizacije, šole in dijaški domovi velikokrat težko zmorejo še to dodatno breme, je bežigraske izvršni svet pripravil novi osnutek odloka o pospeševanju kmetijstva za Bežigradom, ki predvideva, da vrtci, šole in dijaški domovi tega prispevka ne bi več plačevali. S kmeti se vrtci zelo dobro razumejo, saj jim le-ti velikokrat tudi vkladiščijo že kupljeno ozimnico, zato še toliko bolj nočejo zamenjati dobaviteljev. O osnutku odloka bo septembra razpravljala tudi bežigraske občinske skupščine. Upamo lahko samo, da bo odlok sprejet še pravočasno za nakup ozimnice.

Ta ukrep pa žal še ne zagotavlja popolne cenene preskrbe, saj bežigraske vzgojno-varstvene organizacije, kot so ugotovili člani bežigraskega izvršnega sveta na eni izmed svojih sej, v glavnem kupujejo ozimnico pri šišenskih kmetih. Zato bi morale k akciji pristopiti vse ljubljanske občinske skupščine enotno ali pa se bodo morali bežigraske vrtci, šole in dijaški domovi preusmeriti v nakupovanje samo pri bežigraske kmetih.

PLAČEVANJE ZDRAVSTVENIH STORITEV

Medicinske sestre tudi blagajničarke?

Skupščina zdravstvene skupnosti Slovenije je predlagala spremembo zakona o zdravstvenem varstvu

Že lani se je slovensko zdravstvo otevalo s finančnimi težavami. Opredelitve resolucije o izvajanju družbenega načrta za letošnje leto so pokazale, da se bo razkorak med denarjem, ki ga imamo, in tistim, ki bi ga potrebovali za ohranitev programov na sedaj veljavni ravni, povečal za približno desetino. Ena med možnostmi za boljši denarni položaj našega zdravstva je tudi tako imenovana »participacija« ali plačevanje zdravstvenih storitev.

Sedanji zakon o zdravstvenem varstvu v drugem odstavku dvajsetega člena takšno plačevanje prepoveduje, saj zagotavlja pravico do osnovnega zdravstvenega varstva. Tudi po novem bi bili plačevalci prispevka oproščeni predšolski otroci, šoloobvezna mladina, mladi v srednjem usmerjenem izobraževanju, redni študenti, borci narodnoosvobodilne vojne, začasnó nezaposleni, ženske pri pregledih v zvezi s kontracepcijo, svobodnim odločanjem o rojstvu otrok in porodi, varovanci v socialnih zavodih in tisti, ki prejemajo družbene socialne pomoči ter vsi, ki zaradi svojega gmotnega položaja ne bi mogli plačevati participacije. Zdravstvenih storitev ne bi plačevali niti bolniki z nalezljivimi boleznimi, malignimi obolenji in nekaterimi oblikami duševnih in živčno-mišičnih

bolezni, niti sladkorni bolniki. Oprostitev bi veljala tudi za vse preventivne in vzgojne ukrepe v skladu z zakonsko zagotovljenimi pravicami in za vse občane, ki bi se zdravili na domu zaradi bolezni iz tako imenovanega zagotovljenega programa.

Kljub širokemu krogu upravičencev vendarle velja podrobneje razmisлити o predlogu, so menili člani bežigraskega izvršnega sveta na juljski seji. Predvsem bi morali najprej določiti višino prispevkov, da bi lahko ocenili prihodek zdrav-

stvenih skupnosti. Pred to pomembno odločitvijo morajo namreč delegati vedeti za vse finančno-materialne posledice, ki bi jih povzročila sprememba zakona. Poleg denarnih posledic bi morali razmisliti tudi o tem, če bo s spremembo zakona še vedno vsem dostopno osnovno zdravstveno varstvo. Mogoče bi veljalo poiskati tudi notranje rezerve zdravstva, so menili člani bežigraskega izvršnega sveta. Tudi boljše delo in polna zaposlenost zdravstvenih delavcev bi lahko rešili prenekateri problem. Prenašanje denarnih težav na pleča združenega dela ali posameznikov je pravzaprav samo ena izmed možnosti.

DELEGATI SPRAŠUJEJO

Zakaj bodo zgradili manj stanovanj?

Na drugi seji zbora združenega dela, 27. maja, je delegatka Metka Makovec iz konference delegacij Zavoda za rehabilitacijo invalidov vprašala, kakšni so izčrpnější razlogi za predvideni izpad gradnje 636 stanovanj ob koncu leta 1985. To jo je še posebej zanimalo zaradi poročila o lanskem rezultatu gospodarjenja, v katerem je Skupščina mesta Ljubljane navedla, da bo z razpisom za vključevanje investitorjev v stanovanjsko graditev (objavljen je bil 25. maja letos) prišlo do razrešitve sedanjega stanja. Ali ni načrtovani izpad 636 stanovanj v nasprotju z navedenimi cilji razpisa, se je spraševala delegatka.

● Občinski komite za urbanizem gradbene zadeve, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo je ob izdelavi Osnutka sprememb in dopolnitev dogovora o temeljnih družbenega načrta naše občine za obdobje 1981–1985 upošteval predvsem splošne priprave za stanovanjsko graditev in razpoložljiva sredstva, so zapisali člani komiteja v odgovoru na delegatsko vprašanje. Splošne priprave za stanovanjsko graditev zajemajo stanje in izdelavo urbanistične dokumentacije, pridobivanje in opremlje-

nje zemljišč, stanje tehnične dokumentacije in ostale priprave v skladu z novim zakonom o stanovanjskem gospodarstvu. Razpoložljiva sredstva pa se sučejo v finančnih možnostih, glede na novi način financiranja po Samoupravnem sporazumu o temeljnih plana stanovanjskega gospodarstva za obdobje 1981–1985. Pogotujejo jih tudi trenutno znane orientacijske cene za kvadratni meter stanovanja in ne nazadnje trenutna kreditna sredstva Stanovanjske komunalne banke.

Zakon o stanovanjskem gospodarstvu in Družbeni dogovor o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SR Sloveniji ukinja gradnjo za trg. Ljudje zagotavljajo sredstva za gradnjo stanovanj preko svojih organizacij združenega dela, delovnih skupnosti in drugih organizacij in se na osnovi svojih načrtov vključujejo v soinvestiranje za lastniška stanovanja. Delovne organizacije pa so soinvestitorji za družbeno-najemna stanovanja.

»Zavedamo se,« so menili člani komiteja, »da je sedanja ponudba bistveno nižja

od povpraševanja. Realno povpraševanje – s tem mislimo zmogljivost investitorjev – pa se bo izkazalo šele po zaključku razpisa. Trenutni rezultati kažejo, da bomo morali rok za razpis za vključevanje soinvestitorjev v družbeno usmerjeno stanovanjsko graditev v Ljubljani podaljšati zaradi zelo slabega odziva.«

Menimo,« so nadaljevali, »da znižanje gradnje predvidenega števila stanovanj ne bo vplivalo na končne rezultate razpisa ter da ni v nasprotju z njegovimi osnovnimi cilji.«

Po sledih delegatskih vprašanj

Vektorjevo parkirišče ob Štadionu se je velikokrat znašlo med delegatskimi vprašanji na skupščinskih zasedanjih. Zadeva je kot kaže dobila svoj epilog. Odločba o razlastitvi Vektorja je postala pravnomočna, zemljišče ob Samovi ulici, na južnem delu Štadiona, pa je postalo družbeno last v občinski uporabi. Upamo, da se bodo tudi tovarnjaki kmalu poslovili.

Poroča:
VIDA PETROVIČ